2nd International Vocational Science Symposium., IVSS 2018
2. Uluslararası Mesleki Bilimler Sempozyumu, IVSS 2018

http://www.meslekisempozyum.com

IVSS 2018

© Mesleki Bilimler Dergisi (MBD) & Ankara Üniversitesi

Received date; reviewed; accepted date

GENÇ GİRİŞİMCİLER VE İKTİSADİ KALKINMA İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Aslı KARATAŞ [1], Gülay ÖRMECİ GÜNEY [2]

[1] Dr. Öğretim Üyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla - Türkiye
[2] Dr. Öğretim Üyesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla - Türkiye
Sorumlu Yazar: aslikaratas@mu.edu.tr (Aslı KARATAŞ)

Özet: Ekonomik kalkınma ile girişimcilik arasında birbirlerini besleyen bir ilişki söz konusudur. Günümüz küresel piyasa koşulları içinde gençler yenilikçi özellikleri ile önemli bir üretim faktörüdür. Özellikle Türkiye gibi azgelişmiş ve genç nüfusu yoğun ülkelerde gençlerin girişimcilik özelliklerinin geliştirilmesi ve gençlerin girişimcilik eğilimlerinin arttırılması ekonomik kalkınmaya ivme katacak önemli bir unsurdur. Çünkü girişimcilik kavramı, risk alma, yaratıcılık ve yenilik gibi kavramlarla birlikte değerlendirilir.

Bu çalışma Muğla Meslek Yüksekokulu'nda iktisadi ve idari programlar olarak tanımlanan Pazarlama, Dış Ticaret ve Muhasebe programlarında aktif olarak eğitim alan öğrencilerin girişimcilik özellikleri ve girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi üzerinedir. Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri 36 maddelik bir anketle ölçülmüş, anketler homojen olması için rastgele yöntemle uygulanmış ve iktisadi ve idari programlar arasında girişimcilik eğilimleri açısından bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir.

Sonuç olarak, Muğla Meslek Yüksekokulu iktisadi ve idari programlarda eğitim alan öğrencilerin girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Kalkınma, Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Genç Girişimciler*

AN EVALUATION ON VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS' ENTREPRENEURIAL TENDENCIES REGARDING THE RELATIONSHIP BETWEEN YOUNG ENTREPRENEURS AND ECONOMIC DEVELOPMENT

Abstract: There is a supporting relationship between economic growth and entrepreneurship. The young are an important production factor due to their innovative qualities within the global market conditions. Developing the young people's entrepreneurial qualities and increasing their entrepreneurial tendencies especially in the developing countries with young population density like Turkey are important factors which will speed up economic growth because the concept of entrepreneurship is evaluated with such concepts as risk-taking, creativity, and innovation.

This study is about determining the entrepreneurial qualities and entrepreneurial tendencies of the students actively engaged in studies in Marketing, Foreign Trade, and Accounting programs described as economics and administrative programs in Muğla Vocational School. The students' entrepreneurial tendencies were measured with a questionnaire consisting of 36 items and the questionnaires were administered via random method to be homogeneous. In addition, whether or not there is a difference between economics and administrative programs in terms of entrepreneurial tendencies was tested.

DOI:

As a result, it was detected that there was a positive and significant relationship between the entrepreneurial qualities and entrepreneurial tendencies of the students studying in the economic and administrative programs of Muğla Vocational School.

Keywords: *Development, Entrepreneurship, Entrepreneurial Tendency, Young Entrepreneurs*

1. Giriş

Ekonomik kalkınma ile girişimcilik arasında birbirlerini besleyen bir ilişki söz konusudur. Yenilikçiliğin ve rekabetin damga vurduğu günümüz piyasa koşullarında girişimcilik ve girişimciler önemli bir role sahiptir. Girişimcilik faaliyetleri, toplumun yapısında bir lokomotif etkisi yaratarak değişimi başlatır ve geliştirir. Bu değişim üretimi arttırır, ekonomik büyümeyi ve kalkınmayı hızlandırır. Başka bir ifade ile genelde girişimcilik faaliyetleri özelde ise girişimciler, bir ekonomide yenilik yaratma kapasiteleri, istihdam yaratma güçleri, üretimi arttırma potansiyelleri, verimlilik ve yapısal gelişimin itici gücü olma rolleri ile ekonomik kalkınmanın anahtar unsurlarından biri haline gelmiştir.

Geçmiş dönemlerde yeni kaynaklar yaratarak girişimciliğe ivme katmak için kadın girişimciler ve mikro kredi mekanizması iki dalga olarak ekonomik kalkınma açısından lokomotif olarak öne çıkmıştır. Günümüzde bu harekete ilave kaynaklar yaratmak anlamında üçüncü dalga olarak genç girişimciler damga vurmaktadır. Günümüz küresel piyasa koşulları içinde gençler yenilikçi özellikleri ile önemli bir üretim faktörüdür. Özellikle Türkiye gibi azgelişmiş ve genç nüfusu yoğun ülkelerde gençlerin girişimcilik özelliklerinin geliştirilmesi ve gençlerin girişimcilik eğilimlerinin arttırılması ekonomik kalkınmaya ivme katacak önemli bir unsurdur. Çünkü girişimcilik kavramı, risk alma, yaratıcılık ve yenilik gibi kavramlarla birlikte değerlendirilir. Eğitim hayatını ön lisansla sınırlayan gençlerin çoğunlukla "üst düzeyde uygulayıcı olma niteliği taşıyacak meslek elemanı yetiştiren meslek yüksekokullarını" tercih ettiği görülmektedir. Meslek Yüksekokulları, yükseköğretim sisteminde alan çalışmalarının yapıldığı, uygulamaya ağırlık verilen ve sektörel eğitimin verildiği yükseköğrenim kurumları statüsündedir.

Bu çalışma Muğla Meslek Yüksekokulu'nda iktisadi ve idari programlar olarak tanımlanan Pazarlama, Dış Ticaret ve Muhasebe programlarında aktif olarak eğitim alan öğrencilerin girişimcilik özellikleri ve girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi üzerinedir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimine etki edip etmediğini ve bu etkinin derecesini belirlemeye yöneliktir. Çalışmada, geleceğin potansiyel girişimcileri olarak karşımıza çıkacak olan gençlerin girişimcilik özellikleri ve girişimcilik eğilimleri ele alınmıştır. Öğrencilerin girişimcilik eğilimleri 36 maddelik bir anketle ölçülmüş, anketler homojen olması için rastgele yöntemle uygulanmış ve iktisadi ve idari programlar arasında girişimcilik eğilimleri açısından bir farklılık olup olmadığı test edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin cinsiyetleri ve sosyo-ekonomik birikimleri ile girişimcilik eğilimleri karşılaştırılmıştır.

Sonuç olarak, Muğla Meslek Yüksekokulu iktisadi ve idari programlarda eğitim alan öğrencilerin girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Ayrıca yüksek düzeyde girişimcilik eğilimine sahip oldukları, cinsiyetin girişimciliğin alt boyutları üzerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkartmadığı, farklı iktisadi ve idari programlarda eğitim alan öğrenciler arasında girişimcilik eğilimi açısından anlamlı farkların olmadığı da elde edilen bulgular arasındadır.

2. Genç Girişimciler ve İktisadi Kalkınma İlişkisi

İktisadi kalkınmanın sağlanabilmesi ve toplumsal refah seviyesinin arttırılabilmesi için ön koşullardan biri üretim faktörlerinin maksimum düzeyde ekonomiye dahil olmasıdır (Can ve Karataş, 2007: 252). Bu bağlamda günümüz ekonomi dinamikleri dikkate alındığında kalkınmanın sürdürülebilir olmasının ön koşullarından biri de üretim faktörlerinden biri olan girişimcilerin artmasıdır. Üretimin lokomotifi konumunda bir rolle girişimciler, toplumda fırsatları görebilen, yenilik ve farklılık ile çözüm üretme

kabiliyeti olan bu sayede ekonominin canlanmasına ivme katan bir güce sahiptirler. Bu anlamda girişimcilik ve İktisadi kalkınma arasında karşılıklı bir bağıntı ve ilişki söz konusudur. İktisadi kalkınma girişimciliğin artmasına olanak sağlayacak temeli sağlamlaştırırken; girişimciler de İktisadi kalkınmada sağlam birer kolon vazifesi göreceklerdir.

McConnell ve Brue (1996) ve Dornbusch ve Fischer (1998)'e göre İktisadi kalkınma; belli bir dönemde GSYİH'da meydana gelen reel büyüme ve bu reel artışın kişi başına dağılımıdır. Ancak, İktisadi kalkınma geleneksel anlamının ötesinde, bireylerin yaşam kalitelerini ve standartlarını arttıran diğer faktörleri de kapsayan, İktisadi büyümeden daha geniş bir anlama sahiptir. İktisadi kalkınma sadece üretimin ve kişi başına gelirin arttırılmasından ibaret olmayıp iktisadi ve sosyo-kültürel yapının da değiştirilmesi, yenileştirilmesi anlamına gelir (Savaş, 1991). Başka bir ifade ile kalkınma, bir ülkenin milli gelir düzeyinde meydana gelen sürekli artışa bağlı olarak o ülkenin iktisadi, sosyal ve siyasal yapısında meydana gelen yapısal değişimleri içeren bir süreç olarak da tanımlanabilmektedir (Clark, 1996). Kısaca iktisadi kalkınma, iktisadi büyümenin yapısal değişimi harekete geçirmesi ve toplumsal olarak sosyo- iktisadi açıdan olumlu dönüşümün yaşanmasıdır.

İktisadi kalkınma, ulusal gelir dağılımında adalet, kaynakların rasyonel ve verimli kullanılması, alt yapı ve sosyal yatırımların artması ve tüm bölgelere yaygınlaştırılması, beslenme sorununun uygun koşullarla gerçekleştirilmesi, eğitimde çağdaş ilkelerin benimsenmesi, ülkenin maddi varlığı artarken, halkın yaşamının manevi yönden de zenginleşip yaşam standartlarının yükselmesi anlamlarını da içermektedir (Yağcı, 2003). İktisadi kalkınma bir toplumda yaşayan insanların iktisadi, sosyal ve kültürel açıdan belli standarda ulaşması yani olumlu yapısal değişim ve dönüşümü gerçekleştirmesi anlamına gelmektedir.

Gelişmekte olan ülkelerin en önemli sorunlarının başında kalkınma ve az gelişmişlik yer almaktadır. Bu sorunu aşmanın yollarından birisi de bu ülkelerin kalkınma için lokomotif güç oluşturabilecek iktisadi aktörleri devreye sokabilmesidir. Bu anlamda üretim faktörlerinden biri olan girişimcilerin etkinlik, verimlilik, yenilik, yaratıcılık ve risk alma eğilimlerinin yüksek olması ile ekonomi içerisinde büyük bir yeri ve önemi vardır (Can ve Karataş, 2007). Girişimcilik, günümüz iktisadi şartları düşünüldüğünde iktisadi büyüme ve kalkınmanın, küresel rekabet ortamında ayakta kalmanın, yeniliklerin ve istihdam yaratma gücü ile ülke ekonomisinin gelişmesinin temel değişkenlerinden biridir. Bir ülke için başarılı, sosyal kimliğe sahip, yenilikçi, yaratıcı, bağımsız, öngörü sahibi ve kurumsal becerileri gelişmiş girişimciler yetiştirmek büyük bir öneme sahiptir.

Girişimcilik ile ilgili ilk sistematik bilgileri bizlere sunan J. Schumpeter'e göre girişimci, İktisadi kalkınmanın başlamasını sağlayan temel üretim faktörüdür. Schumpeter girişimciliğin İktisadi kalkınma üzerindeki etkisini, girişimcilerin yenilikleri ortaya çıkarma ve uygulama kabiliyetleri ile ilişkilendirmektedir. Doğal olarak bu gelişmeler iktisadi kalkınmanın gerçekleşmesine, ivme kazanmasına ve sürdürülebilir olmasına kaynak teşkil etmektedir.

Girişimcilik, yeni ve bilinmeyen bilginin yaratılması olup, var olan fırsatların görülmesi ya da fırsatların yaratılması sürecini içerir (Hisrich ve Peters, 2002: 47). Fırsatların görülmesi ve bu fırsatların değerlendirilmesi, fırsatlardan yararlanmak için kaynakların riske edilmesi, fikirlerin yatırıma dönüştürülme sürecinin yönetilmesi ve sonuçta bir değerin yaratılması bir kişiye girişimcilik vasfını kazandıran ve onu toplumun diğer bireylerinden farklılaştıran en önemli özelliklerdir (Allen, 2006: 13). Günümüzde iktisadi kalkınmaya katkı sağlamak için girişimciliği teşvik etmek ve yaygınlaştırmak artık bir gereklilik halini almıştır. Çünkü girişimcilik, günümüz küresel piyasa koşullarında bireysel ve toplumsal gelişime katkı sağlayan ve refah seviyesini arttıran bir güce sahiptir.

Ülkelerin iktisadi büyüme ve kalkınması o ülkede gerçekleşen girişimcilik faaliyetlerine bağlıdır. Çünkü girişimciler yeni işler yaratır, birçok yeni ürün ve servis sağlar rekabeti artırır, teknolojik değişim sayesinde verimliliği artırır ve bireylerin hayatlarına pozitif yönde etki etkilerler (GEM, 2013). Girişimci, iktisadi kaynakları, en verimli sahalara yönelterek üretim kaynaklarını, ortaya koyduğu yeni tarzlarla

birleştirerek üretimin faktörlerine dönüştürmektedir (Yalçıntaş, 2010). Bu bağlamda girişimciler yaşadıkları topluma karşı önemli roller üstlenirler ve üstlendikleri roller onları iktisadi kalkınma açısından önemli birer aktör yapar. Özellikle genç girişimcilerin, yenilikçi ve yaratıcı olmak, esneklik, risk alabilmek gibi girişimcilik özellikleri dikkate alındığında, iktisadi kalkınmada üstlendikleri rol önemli ve büyüktür. Bu bağlamda kalkınmanın lokomotif güçleri arasında yer alan, iktisadi ve sosyal açıdan potansiyel fayda yaratma kabiliyeti yüksek olan genç girişimciliğin desteklenmesi ve teşvik edilmesi gerekmektedir.

Risk alma kabiliyeti ve yenilikçi tutumu ile yaratacağı sosyal fayda birleştiğinde şüphesiz İktisadi kalkınma aktörleri arasında yadsınamaz bir öneme sahip genç girişimciler teşvik edilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. Çünkü genç girişimciler, özellikle üretimde rekabet, verimlilik, etkinlik, yenilik ve kalite gibi unsurların yansıması olarak, günümüzün üçüncü dalga iktisadi kalkınma hareketi olarak dikkat çekmektedirler.

Bundan önceki dönemlerde yeni kaynaklar yaratarak girişimciliğe ivme katmak için kadın girişimciler ve mikro kredi mekanizması iki dalga olarak iktisadi kalkınma açısından lokomotif olarak öne çıkmıştır. Bu gün bu harekete yeni kaynaklar yaratmak anlamında üçüncü dalga olarak genç girişimciler damga vurmaktadır. Günümüz küresel piyasa koşulları içinde gençler yenilikçi özellikleri ile önemli bir üretim faktörüdür. Özellikle Türkiye gibi azgelişmiş ve genç nüfusu yoğun ülkelerde gençlerin girişimcilik özelliklerinin geliştirilmesi ve gençlerin girişimcilik eğilimlerinin arttırılması iktisadi kalkınmaya ivme katacak önemli bir unsurdur.

İktisadi kalkınma ve girişimcilik arasındaki ilişki iktisadi, politik, sosyal ve kültürel olarak oldukça girift bir süreci içermektedir. Girişimciler ve özellikle genç girişimciler sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşebilmesi için dikkatli ve profesyonel şekilde yönlendirilmeli, desteklenmeli ve arttırılmalıdır. Piyasa ekonomisi içinde mevcut küresel iktisadi koşullar göz önüne alındığında daha fazla kar elde etmenin, kullanılmayan potansiyeli aktif hale getirmenin ve yeni iş sahaları oluşturmanın yolu genç girişimcileri teşvik etmekten geçmektedir.

3. Girişimci Kişilik Özellikleri ve Girişimcilik Eğilimi

Girişimcilik, bir fırsat algılama ve o fırsatı ele geçirmek için bir organizasyon yaratma süreci olarak tanımlanabilir (Mueller and Thomas, 2000: 53). Günümüzde, belki de en belirgin özelliği ile girişimcilik, yenilik yaratarak, yaratıcı yetenekler kullanarak veya herhangi başka bir şekilde, yeni; ürün, hizmet, kaynak, teknoloji ve piyasalar bularak, değer yaratmaktır (Bird, 1989). Girişimciliğin hemen hemen tüm tanımlarında yenilik ve değişim, esneklik, dinamiklik, risk alma, yaratıcılık ve gelişim odaklı olma gibi faktörlerin etkili olduğu görülecektir (Korkmaz, 2012: 212). Bu özellikler birlikte değerlendirildiğinde girişimci tanımı yapılırken hemen hepsinde Yaşadığı sosyo-ekonomik ortamın koşulları girişimci üzerinde etkilidir. Ayrıca, bireyin doğuştan gelen özellikleri de girişimcilik üzerinde etkiye sahiptir ve bu kişilik özellikleri girişimcileri diğer bireylerden ayırt eder.

Girişimcilik ekonomik güdüler kadar psikolojik unsurlarında bir ürünüdür. Bu bağlamda başarma arzusu, kendine güven, iş kurmaya hevesli olmak, başarısızlığa rağmen vazgeçmemek, risk almak, yaratıcılık, değişimi fırsat olarak görmek, yüksek ikna kabiliyeti gibi özellikler ve güdüler girişimci bireyin ortaya çıkmasındaki önemli faktörlerdir.

Girişimcilikle ilgili yapılan araştırmalarda başarılı girişimcilerin bazı ortak özellikleri olduğu ön plana çıkmaktadır. başka bir ifade ile başarılı olarak tanımlayabileceğimiz girişimcilerde ortak bazı özellikler söz konusudur. Bunlar risk alabilme, sorumluluk üstlenme, dinamik bir kişilik, yeniliğe ve değişime açık olma, başarıya odaklanma gibi özelliklerdir. Bu bağlamda girişimci bireyleri diğer bireylerden ayırmada ve başarılı girişimcileri ortaya çıkarmada, bireysel farklılıklar üzerinde durulmalı, bireyin önceki iş deneyimi, başarı ihtiyacı, üstün sosyal beceriler ve kişisel kararlılık gibi bireysel faktörlere

odaklanılmalıdır (Çavuş ve Akgemici, 2008: 301). Bireylerin kişilik özellikleri ile girişimcilikte başarı arasında etkili bir ilişkinin olduğu bilinen bir gerçekliktir.

Girişimci kişilerin, kişilik oluşumlarında, doğuştan getirdikleri ve onları girişimci olmaya iten pek çok etken olduğu gibi, aynı zamanda dış faktörlerin de girişimci kişiliğin oluşmasında etkili olduğu yapılan araştırmalar sonucunda ortaya konulmuştur (Korkmaz, 2012: 212). Aile, toplum, eğitim ve ekonomik çevre, girişimcilik eğiliminin oluşmasında önemli birer faktör olarak görülmektedir (Chen ve Lai, 2010: 10). Girişimcilik bazı niteliklere sahip olmayı gerektirir. Bu niteliklerin bazıları doğuştan gelebildiği gibi bazıları ise yaşam sürecinde sosyo-ekonomik koşulların bireye kattıkları ile şekillenmektedir. Girişimcilik yetenek gerektirir ve bu yeteneği etkileyen ya da ortaya çıkartan faktörler vardır. Bunlar başarı ihtiyacı, kontrol odağı, risk alma eğilimi, belirsizliğe tolerans, kendine güven ve yenilikçiliktir (Koh,1996: 12-25). Girişimci kişilik özelliklerini belirleyen faktörler aşağıdaki gibi açıklanabilir:

a) Başarı ihtiyacı: Mc Clelland (1961: 37) tarafından ileri sürülen başarı ihtiyacı teorisi, başarı ihtiyacının girişimcilik davranışlarını etkileyen önemli bir faktör olduğunu ileri sürmektedir. Başarma güdüsü girişimciliğin iktisadi kalkınma, ekonomik ilerleme ve işletmelerin büyümesi için kritik öneme sahip olan en belirgin değişkenlerinden birisidir (Pillis ve Reardon, 2007: 387). Mc Clelland (1961: 38) teorisinde, başarma ihtiyacını insan davranışının ardındaki itici güç ve girişimci davranışını etkileyen güçlü bir psikolojik faktör olarak ortaya koymuştur.

b) Kontrol odağı: İlk olarak Rotter (1954: 491) tarafından ileri sürülen kontrol odağı teorisi, içsel kontrol odağına sahip olan bireylerin yetenek ve çabalarıyla olayların sonuçlarını etkileyebileceklerini ileri sürerken; dışsal kontrol odağına sahip olan bireylerin olayların sonuçlarını dışsal değişkenlerin belirleyebileceğini ileri sürmektedir. Yapılan bazı çalışmalar girişimcilik faaliyetlerinde içsel kontrol odağının daha etkili olduğu sonucuna varmıştır (Kaufmann vd., 1995: 43). Diğer bir tanıma göre kontrol odağı, bir kişinin yaşamı hakkındaki algılarını ve yaşamındaki olayları kontrol edip edemeyeceğine olan inancını temsil eder (Di Zhang ve Buring, 2011: 85-87). Çünkü bireyler kendi yaşamlarını denetleme gücü açısından birbirlerinden farklılık gösterebilirler. Bu durumda girişimcilik eğilimleri üzerinde belirleyici olmaktadır.

c) Rrisk alma eğilimi: Genel kabul gören girişimcilik tanımlarında girişimci, riski göze alan kişidir. Girişimciler diğer insanlara göre daha fazla risk alma eğilimi içerisindedirler. Girişimci, katlandığı bu riski avantaja dönüştürmeli ve bundan da fayda sağlamayı bilmelidir (Macko ve Tyszka, 2009: 470). Norton Jr. ve Moore (2006: 220) yaptıkları çalışmada, risk alma kabiliyetinin girişimcilerin önemli bir özelliği olduğunu ve girişimci olanların, girişimci olmayanlara göre, daha fazla risk aldıklarını belirtmişlerdir.

d) Belirsizliğe karşı tolerans: Belirsizlik toleransı, belirsiz durumlarda olumlu cevap verme yeteneğidir. Belirsizlik toleransı yüksek hoşgörü ile bireylerin yaratıcı ve yeni şeylerin yollarını bulmasına olanak sağlar (Teoh ve Foo, 1997: 72). Schere (1982: 8) belirsizliğe karşı toleransın girişimciler için önemli bir özellik olduğunu belirtmiştir. Aynı zamanda belirsizliğe karşı toleransın girişimcilik sürecini etkileyen önemli bir motivasyon aracı olduğu görülmektedir (Shane vd., 2003: 265-266). Girişimcilerin belirsizlikler ve zorluklarla karşılaştıklarında çabalarında ısrarlı olmaları gerekir (Sibin vd., 2007: 935). Piyasadaki başarılı girişimcilerin çoğunun da belirsizlikler karşısında benzer davranışlar benimsedikleri gözlenmektedir.

e) Kendine güven: Başarılı bir girişimci belirlediği bir hedefi gerçekleştirebilmek için kendine güvenmelidir. Bu sayede, bir şeyleri zamanında yapmak, kritik bilgileri hızlı bir şekilde işletmeye yerleştirmek ve işlerin planlandığı şekilde yürümesi sağlanmaktadır (Napier vd., 2006: 38). Kendine güven girişimcilerin yeni bir işe giriştiklerinde, bu işteki sorumluluğun üstesinden gelmeyi sağlayacak, ihtiyaç duydukları yeteneğe sahip olduklarına dair inancı ifade eder (Bowman, 1999: 562). Kendine güven girişimcinin motivasyonunu arttıran ve bu sayede performansını ve verimliliğini yükselten önemli bir başarı faktörüdür.

f) Yenilikçilik: Schumpeter (1934) girişimciyi yenilikçi bir kişi olarak tanımlamaktadır. Yenilikçilik girişimciliğin temelini oluşturmaktadır. Böylelikle girişimcilik yeni ürün, yeni organizasyon yapısı, yeni üretim süreçleri ve yeni bir şirket yapısı ile başlamaktadır (Sundbo, 1998: 22). Schumpeter (1934)'e göre yenilikçilik, girişimciliğin odak noktasıdır. Wonglimpiyarat'e (2005: 869) göre yenilikçilik, fırsatları değerlendirmek, mevcut teknolojiyi geliştirmek ve pratik bir şekilde kullanmayı sağlayan yoldur. Özellikle günümüz piyasa koşullarında yenilikçilik, girişimciliğin olmazsa olmaz özelliklerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

4. Metot

Günümüz küresel piyasa koşulları içinde gençler yenilikçi özellikleri ile önemli bir üretim faktörüdür. Özellikle Türkiye gibi azgelişmiş ve genç nüfusu yoğun ülkelerde gençlerin girişimcilik özelliklerinin geliştirilmesi ve gençlerin girişimcilik eğilimlerinin arttırılması ekonomik kalkınmaya ivme katacak önemli bir unsurdur. Çünkü girişimcilik kavramı, risk alma, yaratıcılık ve yenilik gibi kavramlarla birlikte değerlendirilir.

Bu çalışma Muğla Meslek Yüksekokulu'nda iktisadi ve idari programlar olarak tanımlanan Pazarlama, Dış Ticaret ve Muhasebe programlarında aktif olarak eğitim alan öğrencilerin girişimcilik özellikleri ve girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi üzerinedir. Bu bağlamda çalışmanın temel amacı girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik eğilimine etki edip etmediğini ve bu etkinin derecesini belirlemeye ve ayrıca girişimcilik eğiliminin demografik özellikler ve sosyo-kültürel faktörlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeye yöneliktir.

4.1 Araştırmanın ana kütlesi (evreni) – örnek kütlesi – seçme yöntemi

Araştırmanın ana kütlesini Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Muğla Meslek Yüksekokulu İktisadi ve İdari Programları öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örnek kütlesini, olasılıklı olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme yöntemi ile seçilen, Pazarlama, Dış Ticaret ve Muhasebe programlarında aktif olarak eğitim alan 201 öğrenci oluşturmaktadır. Dağıtılan anket formlarından 3 adedi geri dönmeme ve eksik cevaplama nedeniyle değerlendirmeye alınmamış olup, analizler 198 katılımcı üzerinden yapılmıştır.

4.2. Araştırmanın veri toplama yöntemi ve aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anket formu Yılmaz ve Sünbül (2009) tarafından geliştirilen üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik ölçekten 36 soru, Gümüş, Kandemir ve Benli (2017) tarafından kullanılan üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik ölçekten 6 soru ve demografik özellikler için 11 soru olmak üzere toplam 53 sorudan oluşmaktadır. Uygulanan anket sonucu elde edilen verilerin analizinde SPSS programından yararlanılmıştır.

4.3. Verilerin analizi ve kullanılan istatistiki testler

Veriler, araştırmanın amacı doğrultusunda tanımlayıcı istatistikler, faktör analizi, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Mann Whitney U ve Kruskall Wallis H testleri gibi istatistiksel testlerle değerlendirilmiştir.

5. Bulgular

Bu bölümde, katılımcıların demografik özellikleri, girişimcilik eğiliminin demografik özellikler ve sosyo-kültürel faktörlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı yönünde elde edilen verilerin analizleri ve analizler neticesinde ortaya çıkan bulgular yer almaktadır.

Çizelge 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

		F	%			F	%
Cinsiyet	Kadın	112	56,6	**Yaş**	18 ve altı	12	6,1
	Erkek	86	43,4		19 ve üzeri	186	93,9
Toplam		**198**	**100**	**Toplam**		**198**	**100**
Sınıf	1. Sınıf	106	53,5	**Öğrenim Türü**	Birinci Öğretim	129	65,2
	2. Sınıf ve üzeri	92	46,5		İkinci Öğretim	69	34,8
Toplam		**198**	**100**	**Toplam**		**198**	**100**
Bölüm	Pazarlama	34	17,2	**Kendi Geliriniz Var mı?**	Hayır	44	22,2
	Dış Ticaret	93	47,0		Hayır, harçlık alıyorum	86	43,4
	Muhasebe	71	35,9		Evet, burs lıyorum	49	24,7
					Evet, Çalışıyorum	19	9,6
Toplam		**198**	**100**	**Toplam**		**198**	**100**
Barınma Yeri	Devlet yurdu	6	3,0	**Ortalama Aylık Harcama**	0-500 TL	45	22,7
	Özel yurt	9	4,5		501- 1000 TL	90	45,5
	Apart	88	44,4		1001-1500 TL	41	20,7
	Evde Kalıyorum (yalnız)	10	5,1		1501- 2000 TL	17	8,6
	Evde kalıyorum (ev arkadaşım var)	62	31,3		2001- 2500 TL	4	2,0
	Muğlalıyız	20	10,1		2501 TL ve üstü	1	,5
	Diğer	3	1,5				
Toplam		**198**	**100**	**Toplam**		**198**	**100**

Çizelge 1'de sunulan bulgulara göre ankete katılan öğrencilerin %56,6'sının kadın, %53,5'inin 1. Sınıf öğrencisi ve %47'sinin Dış Ticaret Programı öğrencisi oldukları görülmektedir. Ankete katılan öğrencilerin %44,4 oranı ile barınma yeri olarak apartı tercih ettikleri, %93,9'unun 19 yaş ve üzeri olduğu yine elde edilen bulgular arsındadır. Ayrıca, katılımcıların %43,4'nün kendisine ait geliri olmadığı ve %45,5'nin ortalama aylık harcamasının 501-1000 TL arasında olduğu saptanmıştır. Ankete katılan 198 öğrencinin girişimcilik eğilim düzeyi %79,54 olarak tespit edilmiştir.

Çizelge 2. Hipotez Tablosu

HİPOTEZLER
H1: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi cinsiyete göre farklıdır.
H2: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi eğitim alınan bölüme göre farklıdır.
H3: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi yerleşim birimine göre farklıdır.
H4: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi kendi işini kurma durumuna göre farklıdır.
H5: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi girişimcinin desteklendiği düşüncesine göre farklıdır.
H6: Öğrencilerin eğilimi girişimcilik eğitimi alma durumuna göre farklıdır.
H7: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi girişimcilik düzeyine göre farklıdır.

Çizelge 3. Güvenilirlik ve Geçerlilik Analizi

Faktör Adı	Soru İfadesi	Faktör Ağırlıkları	Faktörün Açıklayıcılığı (%)	Güvenilirlik
Risk Alma	20. Yeni bir perspektiften bakmama imkân sağlayan proje ve işlerle uğraşırım.	**0,747**	**31,325**	**0,83**
	21. Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim.	**0,725**		
	16. Risk almaktan çekinmem.	**0,649**		
	19. Eski fikirlere ve uygulamalara meydan okumayı ve daha iyilerini araştırmayı severim.	**0,632**		
	18. Yeni bir şeyleri denememe imkân veren projeler üzerinde çalışmayı severim.	**0,624**		
	25. Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem.	**0,508**		
	10. Kendimde farklı işler yapabilecek enerjiyi hissederim.	**0,484**		
Fırsatları Değerlendirme	30. İşimde ve çalışmalarımda ortaya çıkan değişimlere açığımdır.	**0,667**	**6,868**	**0,84**
	39. Ortak çalışmalarda işleri sıraya koymak benim için planlanmamış ancak doğal bir görev niteliğindedir.	**0,647**		
	29. Elimdeki kaynakları bir araya getirerek verimliliğe dönüştürebilirim.	**0,643**		
	27. Başarıyı sağlayacak uygun yöntem ve tekniklerin arayışı içerisindeyimdir.	**0,627**		
	28. Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim.	**0,616**		
	36. Farklı işlere yönelik motivasyonum ve eğilimlerim güçlüdür	**0,549**		
	12. Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.	**0,472**		
	13. Arkadaşlarımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem.	**0,461**		
Liderlik Yönlü	38. Günde 10-16 saat çalışmayı göze alabilirim.	**0,727**	**6,71**	**0,65**
	34. Bir işte ya da uygulamada liderliği ele almaktan çekinmem.	**0,700**		
	5. Kendi işimi kurabilirim.	**0,578**		
Gelecek Odaklı	35. İş konusunda gelecekle ilgili etkili kararlar alabilirim.	**0,699**	**5,897**	**0,72**
	11. Eğer, bir şeyi yapmayı aklıma koyarsam, hiçbir şeyin beni durdurmasına izin vermem.	**0,666**		
	17. Geleceği görerek ona dönük hazırlıklar yapabilirim.	**0,505**		
Kararlılık	1. O anki uğraşımda geçmiş performansımdan daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım.	**0,836**	**4,952**	**0,72**
	2. Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım.	**0,782**		
Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç	14. Hayıtımı dış etkenlere bırakmam.	**0,797**	**4,411**	**0,61**
	15. Kararlarımla hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum	**0,670**		
	23. Yaptığım planları yürütebileceğimden çoğunlukla eminimdir.	**0,452**		
	Toplam Varyansı Açıklama Oranı		**% 60,168**	
	Kaiser Meyer Olkin Ölçek Geçerliliği		**,869**	
	Barlett Küresellik Testi Ki Kare		**1627.443**	
	P Değeri		**0,000**	
	Güvenirlik Katsayısı		**,901**	

Katılımcılardan elde edilen verilerin normal dağılım analizi sonuçlarına bakıldığında, Risk Alma, Liderlik Yönü ve Gelecek Odaklılık faktörlerinin normal dağıldığı; Fırsatları Değerlendirme, Kararlılık ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörlerinin normal dağılım sergilemediği görülmüştür. Bu nedenle Risk Alma, Liderlik Yönü ve Gelecek Odaklılık faktörlerine yönelik farklılıkları belirlemek için T-Testi ve Anova testi yapılmış; Fırsatları Değerlendirme, Kararlılık ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörlerine yönelik farklılıkları belirlemek için Mann Whitney U ve Kruskall Wallis H testleri

yapılmıştır. Çalışmada yer sınırı göz önüne alınarak hazırlanan tablolarda sadece gruplar arasında farklılık bulunan faktörlere yer verilmiştir.

Çizelge 4. Normal Dağılım Analizi

Faktörler		Statistic
Risk Alma	Skewness	-,829
	Kurtosis	,583
Fırsatları Değerlendirme	Skewness	-1,186
	Kurtosis	2,684
Liderlik Yönlü	Skewness	-1,122
	Kurtosis	,979
Gelecek Odaklı	Skewness	-,843
	Kurtosis	,751
Kararlılık	Skewness	-2,369
	Kurtosis	6,834
Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç	Skewness	-1,782
	Kurtosis	4,832

Normal dağılım gösteren faktörler için T- Testi ve ANOVA Testi sonuçları aşağıda sunulmuştur.
Normal dağılım gösteren faktörler:

* Risk Alma
* Liderlik Yönlü
* Gelecek Odaklılık

H1: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi cinsiyete göre farklıdır.

Çizelge 5. T- Testi Sonuçları: Cinsiyete Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	Sd	T	P
Liderlik Yönlü	Kadın	112	3,79	,900	196	-3,797	0,000
	Erkek	86	4,30	,986			
Gelecek Odaklı	Kadın	112	3,75	,759	196	-2,653	0,009
	Erkek	86	4,05	,828			

T testi sonucu elde edilen P değerleri incelendiğinde Risk Alma faktörünün P değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için H1 hipotezi Risk Alma faktörü için red, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörleri için kabul edilmiştir. Sonuç olarak bu hipotez kısmen kabul edilmiştir. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde erkek öğrencilerin kız öğrencilere liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

H4: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi kendi işini kurma durumuna göre farklıdır.

Çizelge 6. T- Testi Sonuçları: Kendi İşini Kurma Durumuna Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Mezun olduktan sonra kendi işinizi kurmayı ister misiniz?	N	Ortalama	SS	Sd	T	P
Liderlik Yönlü	Evet	170	4,14	,902	196	4,817	,000
	Hayır	28	3,23	1,023			

T testi sonucu elde edilen P değerleri incelendiğinde Risk Alma ve Gelecek Odaklı faktörlerinin P değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük, Liderlik Yönlü faktörünün P değeri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için H4 hipotezi Risk Alma ve Gelecek Odaklı faktörleri için red, Liderlik Yönlü faktörü için kabul edilmiştir. Öğrencilerin girişimcilik eğilimi kendi işini kurma durumuna göre farklıdır hipotezi de sonuç olarak kısmen kabul edilmiştir. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde mezun olduktan sonra kendi işini kurmak isteyen öğrencilerin liderlik yönlü eğilimlerinin daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

H6: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi girişimcilik eğitimi alma durumuna göre farklıdır

Çizelge 7. T- Testi Sonuçları: Girişimcilik Eğitimi Alma Durumuna Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Girişimcilik eğitimi aldınız mı?	N	Ortalama	SS	Sd	T	P
Gelecek Odaklı	Evet	43	4,11	,712	196	2,127	0,035
	Hayır	155	3,82	,816			

T testi sonucu elde edilen P değerleri incelendiğinde Risk Alma ve Liderlik Yönlü faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden büyük, Gelecek Odaklı faktörünün P değeri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için H6 hipotezi Risk Alma ve Liderlik Yönlü faktörleri için red, Gelecek Odaklı faktörü için kabul edilmiştir. H6 hipotezi de yapılan T-Testi analizine göre kısmen kabul sonucunu bizlere sunmaktadır. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde girişimcilik eğitimi alan öğrencilerin gelecek odaklı eğilimlerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

H2: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi eğitim alınan bölüme göre farklıdır.

Çizelge 8. Anova Testi Sonuçları: Bölüme Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Bölümler	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Risk Alma	1. Pazarlama	34	3,50	,794	7,253	,001	1-2, 1-3
	2. Dış Ticaret	93	4,02	,629			
	3. Muhasebe	71	3,90	,681			
Liderlik Yönlü	1. Pazarlama	34	3,57	1,262	6,684	,002	1-2
	2. Dış Ticaret	93	4,24	,786			
	3. Muhasebe	71	3,92	,956			
Gelecek Odaklı	1. Pazarlama	34	3,59	,992	3,725	,026	1-2
	2. Dış Ticaret	93	4,01	,740			
	3. Muhasebe	71	3,85	,747			

Gruplar arası farklılıkları incelerken Risk Alma faktörü için LSD, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörleri için Games Howell testi kullanılmıştır. Anova testi sonuçları incelendiğinde Risk Alma, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu tespit edilmiştir. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde Dış Ticaret Bölümü öğrencilerinin risk alma, liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin diğer bölüm öğrencilerine göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

H3: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi yerleşim birimine göre farklıdır.

Çizelge 9. Anova Testi Sonuçları: Yerleşim Birimine Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Yerleşim Birimleri	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Risk Alma	1. Köy	25	3,45	,743	4,386	,005	1-3, 1-4
	2. Kasaba	7	3,71	,857			
	3. İlçe	70	4,00	,647			
	4. İl	96	3,93	,679			
Liderlik Yönlü	1. Köy	25	3,46	,967	5,309	,002	1-3, 1-4, 3-4
	2. Kasaba	7	4,07	1,170			
	3. İlçe	70	4,30	,866			
	4. İl	96	3,93	,967			
Gelecek Odaklı	1. Köy	25	3,28	,685	6,354	,000	1-3, 1-4
	2. Kasaba	7	3,62	,756			
	3. İlçe	70	4,01	,739			
	4. İl	96	3,96	,814			

Gruplar arası farklılıkları incelerken Risk Alma, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörleri için LSD testi kullanılmıştır. Anova testi sonuçları incelendiğinde Risk Alma, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden küçüktür. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde ilçede ikamet eden öğrencilerinin risk alma, liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin diğer yerleşim birimlerinde ikamet eden öğrencilerine göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

H7: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi girişimcilik düzeyine göre farklıdır.

Çizelge 10. Anova Testi Sonuçları: Girişimcilik Düzeyine Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Düzeyler	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Risk Alma	1. Düşük Düzey	5	1,97	,256	133,670	,000	1-2, 1-3, 2-3
	2. Orta Düzey	69	3,35	,556			
	3. Yüksek Düzey	124	4,26	,397			
Liderlik Yönlü	1. Düşük Düzey	5	1,30	,447	95,092	,000	1-2, 1-3, 2-3
	2. Orta Düzey	69	3,37	,881			
	3. Yüksek Düzey	124	4,47	,571			
Gelecek Odaklı	1. Düşük Düzey	5	1,67	,471	118,872	,000	1-2, 1-3, 2-3
	2. Orta Düzey	69	3,29	,625			
	3. Yüksek Düzey	124	4,30	,491			

Gruplar arası farklılıkları incelerken Risk Alma, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörleri için Games Howell testi kullanılmıştır. Anova testi sonuçları incelendiğinde Risk Alma, Liderlik Yönlü ve Gelecek Odaklı faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu tespit edilmiştir. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde girişimcilik düzeyi yüksek olan öğrencilerinin risk alma, liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.
Normal Dağılım Göstermeyen Faktörler İçin Mann Whitney U ve Kruskall Wallis H Testi Sonuçları aşağıda sunulmuştur.
Normal dağılım göstermeyen faktörler:

* Fırsatları Değerlendirme
* Kararlılık
* Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç

H4: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi kendi işini kurma durumuna göre farklıdır.

Çizelge 11. Mann Whitney U Testi Sonuçları: Kendi İşini Kurma Durumuna Göre

Mezun olduktan sonra kendi işinizi kurmayı (girişimci olmayı) ister misiniz?		**N**	**Sıra Ortalaması**	**Sıra Toplamı**	**Z**	**P**
Fırsatları Değerlendirme	Evet	170	104,19	17713,00	-2,847	0,004
	Hayır	28	71,00	1988,00		

Yapılan Mann Whitney testi sonuçları incelendiğinde Kararlılık ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden büyük, Fırsatları Değerlendirme faktörünün P değeri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için H4 hipotezi Kararlılık ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörleri için red, Fırsatları Değerlendirme faktörü için kabul edilmiştir. Bu nedenle H4 hipotezinin hipotez kabul durumu kısmen kabuldür. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde mezun olduktan sonra kendi işini kurmayı isteyen öğrencilerin fırsatları değerlendirme eğilimlerinin diğer öğrencilerine göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

H2: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi eğitim alınan bölüme göre farklıdır.

Çizelge 12. Kruskall Wallis H Testi Sonuçları: Eğitim Alınan Bölüme Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	**Bölümler**	**N**	**Sıra ortalaması**	χ^2	**SD**	**P**	**Anlamlı Fark**
Kararlılık	1. Pazarlama	34	70,49	11,804	2	,003	1-2, 1-3
	2. Dış Ticaret	93	104,72				
	3. Muhasebe	71	106,56				

Kruskal Wallis testi sonuçları incelendiğinde Fırsatları Değerlendirme ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden büyük, Kararlılık faktörünün P değeri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için H2 hipotezi Fırsatları Değerlendirme ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörleri için red, Kararlılık faktörü için kabul edilir. H2 hipotezi de hipotez kabul durumuna göre kısmen kabuldür. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde Muhasebe Bölümü öğrencilerinin kararlılık eğilimlerinin diğer bölüm öğrencilerine göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

H3 hipotezi için Çizelge 13. İle sunulan Kruskal Wallis testi sonuçları incelendiğinde Kararlılık faktörünün P değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük, Fırsatları Değerlendirme ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için H3 hipotezi Fırsatları Değerlendirme ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörleri için kabul, Kararlılık faktörü için reddedilmiştir.

H3: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi yerleşim birimine göre farklıdır.

Çizelge 13. Kruskall Wallis H Testi Sonuçları: Yerleşim Birimine Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Yerleşim Birimleri	N	Sıra ortalaması	χ^2	SD	P	Anlamlı Fark
Fırsatları Değerlendirme	1. Köy	25	55,86	19,132	3	,000	1-3, 1-4
	2. Kasaba	7	72,71				
	3. İlçe	70	106,60				
	4. İl	96	107,64				
Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç	1. Köy	25	72,98	13,156	3	,004	1-3
	2. Kasaba	7	61,36				
	3. İlçe	70	113,66				
	4. İl	96	98,86				

Öğrencilerin girişimcilik eğilimi yerleşim birimine göre farklıdır hipotezi de Kruskal Wallis testi sonuçları incelendiğinde kısmen kabul durumundadır. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde il ve ilçede ikamet eden öğrencilerin fırsatları değerlendirme eğilimlerinin, ayrıca ilçede ikamet eden öğrencilerin dış etkenlere karşı bireysel güç eğilimlerinin diğer yerleşim birimlerinde ikamet eden öğrencilere göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

H7: Öğrencilerin girişimcilik eğilimi girişimcilik düzeyine göre farklıdır.

Çizelge 14. Kruskall Wallis H Testi Sonuçları: Girişimcilik Düzeyine Göre

Girişimcilik Eğilim Faktörleri	Düzeyler	N	Sıra ortalaması	χ^2	SD	P	Anlamlı Fark
Fırsatları Değerlendirme	1. Düşük Düzey	5	3,30	114,297	2	,000	3-1, 3-2
	2. Orta Düzey	69	46,89				
	3. Yüksek Düze	124	132,65				
Kararlılık	1. Düşük Düzey	5	3,70	37,045	2	,000	1-2, 1-3, 2-3
	2. Orta Düzey	69	77,99				
	3. Yüksek Düze	124	115,33				
Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç	1. Düşük Düzey	5	3,00	61,022	2	,000	3-1, 3-2
	2. Orta Düzey	69	65,09				
	3. Yüksek Düze	124	122,54				

Kruskal Wallis testi sonuçları incelendiğinde Fırsatları Değerlendirme, Kararlılık ve Dış Etkenlere Karşı Bireysel Güç faktörlerinin P değerleri 0,05 anlamlılık değerinden küçüktür. Tablodaki ortalamalar incelendiğinde girişimcilik eğilimi yüksek olan öğrencilerin fırsatları değerlendirme, kararlılık ve dış etkenlere karşı bireysel güç eğilimlerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

6. Sonuç ve Değerlendirme

Yenilikçiliğin ve rekabetin damga vurduğu günümüz piyasa koşullarında girişimcilik ve girişimciler önemli bir role sahiptir. Girişimcilik faaliyetleri, toplumun yapısında bir lokomotif etkisi yaratarak değişimi başlatır ve geliştirir. Bu değişim üretimi arttırır, ekonomik büyümeyi ve kalkınmayı hızlandırır.

Girişimcilik, günümüz iktisadi şartları düşünüldüğünde iktisadi büyüme ve kalkınmanın, küresel rekabet ortamında ayakta kalmanın, yeniliklerin ve istihdam yaratma gücü ile ülke ekonomisinin gelişmesinin temel değişkenlerinden biridir. Bir ülke için başarılı, sosyal kimliğe sahip, yenilikçi, yaratıcı, bağımsız, öngörü sahibi ve kurumsal becerileri gelişmiş girişimciler yetiştirmek büyük bir öneme sahiptir. Özellikle Türkiye gibi azgelişmiş ve genç nüfusu yoğun ülkelerde gençlerin girişimcilik özelliklerinin geliştirilmesi ve gençlerin girişimcilik eğilimlerinin arttırılması ekonomik kalkınmaya ivme katacak önemli bir unsurdur. Çünkü girişimcilik kavramı, risk alma, yaratıcılık ve yenilik gibi kavramlarla birlikte değerlendirilir.

Bu çalışma ile Muğla Meslek Yüksekokulu iktisadi ve idari programlarda eğitim alan öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin yüksek düzeyde girişimcilik potansiyeline sahip oldukları ve öğrencilerin girişimci kişilik özellikleri ile girişimcilik eğilimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Yapılan alan araştırması sonucunda hipotezlerimizi destekleyen sorular değerlendirildiğinde elde edilen bulgular aşağıda özet olarak sunulmuştur;

* Öğrencilerin girişimcilik eğilimi ve cinsiyet arasındaki ilişkisi incelendiğinde, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin daha yüksek olduğu,
* Öğrencilerin girişimcilik eğilimi kendi işini kurma durumuna göre farklıdır hipotezi incelendiğinde, mezun olduktan sonra kendi işini kurmak isteyen öğrencilerin liderlik yönlü eğilimlerinin daha yüksek olduğu,
* Yapılan testler incelendiğinde girişimcilik eğitimi alan öğrencilerin gelecek odaklı eğilimlerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.
* Muğla Meslek Yüksekokulu iktisadi ve idari programlarında eğitim gören Dış Ticaret Bölümü öğrencilerinin risk alma, liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin diğer bölüm öğrencilerine göre daha yüksek olduğu, Muhasebe Bölümü öğrencilerinin de kararlılık eğilimlerinin diğer bölüm öğrencilerine göre daha yüksek olduğu,
* İl ve ilçede ikamet eden öğrencilerin fırsatları değerlendirme eğilimlerinin, ilçede ikamet eden öğrencilerin ise dış etkenlere karşı bireysel güç eğilimlerinin diğer yerleşim birimlerinde ikamet eden öğrencilere göre daha yüksek olduğu, ayrıca ilçede ikamet eden öğrencilerin risk alma, liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin diğer yerleşim birimlerinde ikamet eden öğrencilere göre daha yüksek olduğu,
* Girişimcilik düzeyi yüksek olan öğrencilerin risk alma, liderlik yönlü ve gelecek odaklı eğilimlerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu,
* Mezun olduktan sonra kendi işini kurmayı isteyen öğrencilerin fırsatları değerlendirme eğilimlerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu,
* Tablodaki ortalamalar incelendiğinde girişimcilik eğilimi yüksek olan öğrencilerin fırsatları değerlendirme, kararlılık ve dış etkenlere karşı bireysel güç eğilimlerinin diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

Girişimciler ve özellikle genç girişimciler sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşebilmesi için dikkatli ve profesyonel şekilde yönlendirilmeli, desteklenmeli ve arttırılmalıdır. Piyasa ekonomisi içinde mevcut küresel iktisadi koşullar göz önüne alındığında daha fazla kar elde etmenin, kullanılmayan potansiyeli aktif hale getirmenin ve yeni iş sahaları oluşturmanın yolu genç girişimcileri teşvik etmekten geçmektedir.

7. Kaynakça

Allen, R. K., (2006), Launching New Ventures, an Entrepreneurial Approach, Houghton Mifflin Company, Boston, ss: 13.

Bird, B.J., (1989), Entrepreneurial Behavior, Foresman and Company, Illinois.

Bowman, C., (1999), Action-Led Strategy And Managerial Self-Confidence, Journal of Managerial Psychology, 14(7/8): 558-568.

Can, Y., Karataş, A., (2007), Yerel Ekonomilerde Kalkınmanın İtici Gücü Olarak Kadın Girişimcilerin Rolü ve Mikro Finansman: Muğla İli Örneği, Selçuk Üniversitesi Karaman İ.İ.B.F.Dergisi, Yerel Ekonomiler Özel Sayısı: 251-261.

Chen, Yu-Fen, Lai, Ming-Chuan, (2010), Factors Influencing the Entrepreneurial Attitude of Taiwanese Tertiary-Level Business Students, Social Behavior and Personality, 38 (1): 1-12.

Clark, J., (1996), Kalkınmanın Demokratikleşmesi, Çeviren: Ural, S., TÇV Yayınları, Ankara, ss: 32-41.

Çavuş, M.F., Akgemici, T., (2008), İşletmelerde Personel Güçlendirmenin Örgütsel Yaratıcılık Ve Yenilikçiliğe Etkisi: İmalat Sanayinde Bir Araştırma, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20: 299-231.

Di Zhang, D., Bruning, E., (2011), Personal Characteristics and Strategic Orientation: Entrepreneurs İn Canadian Manufacturing Companies, International Journal Of Entrepreneurial Behaviour & Research, 17(19): 85-87.

Dornbusch R., Stanly, F., (1998), Macro Economics, Mc Graw-Hill Inc., Newyork, ss: 269.

GEM, (2013), Global Entrepreneurship Monitor 2013 Global Report, http://www.gemconsortium.org/docs/3106/gem-2013-global-report, E.Tar: 12.10.2017.

Gümüş, N., Kandemir, O., Benli, T., (2017), Kastamonu Üniversitesi'nde Eğitim Gören Türk Dünyası Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma, International Journal Of Eurasia Social Sciences, 8(29): 1091-1110.

Hisrich, D., Peters, R., (2002), Entrepreneurship, Mc.Graw-Hill Irwin, USA, ss: 47.

Kaufmann, J.P., Welsh, H.B.D., Bushmarin, N.V., (1995), Locus of Control and Entrepreneurship in the Russian Republic, Entrepreneurship Theory and Practice, 20 (1): 43-56.

Koh, H.C., (1996), Testing Hypotheses of Entrepreneurial Characteristics A Study of Hong Kong MBA Students, Journal of Managerial Psychology, 11 (3): 12-25.

Korkmaz, O., (2012), Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Bülent Ecevit Üniversitesi Örneği, Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi, 2(14): 209-226.

Macko, A., Tyszka, T., (2000), Entrepreneurship and Risk Taking, Applied Psychology, 58(3): 469-487.

Mc Clelland, D.C., (1961), The Achieving Society, Van Nostrand, New York, ss: 37-38.

MC Connell, C.R., Stanley, L.B., (1996), Economics, Principles, Problems and Policies, Mc Graw-Hill Inc., Newyork., ss: 377-379.

Mueller, S., Thomas, A.S., (2000), Culture and Entrepreneurial Potential: A Nine Country Study of Locus Control and Innovativeness, Journal of Business Venturing, 16: 52-62.

Napier, H.A., Rivers, O.N., Wagner, S., (2006), Creating a Winning E-Business, Cengage Learning, USA, ss: 38.

Norton JR., I.W., Moore, T.W., (2006), The Influence of Entrepreneurial Risk Assessment on Venture Launch or Growth Decisions, Small Business Economics, 26: 215–226.

Pillis, E., Kathleen, R.K., (2007), The İnfluence Of Personality Traits And Persuasive Messages On Entrepreneurial İntention A Cross-Cultural Comparison, Career Development International, 12(4): 382-396.

Rotter, B.J., (1990), Internal Versus External Control Of Reinforcement A Case History Of A Variable, American Psychologist, 45(4): 489-493.

Savaş, V., (1991), Kalkınma Ekonomisi, Nadir Kitap, İstanbul, ss: 5.

Schere, J., (1982), Tolerance Of Ambiguity As A Discriminating Variable Between Entrepreneurs And Managers, Proceedings of the Academy of Management, 42(8): 404.

Schumpeter, J.A., (1934), The Theory of Economic Development, (3. Edition), Mass: Harvard University Press, Cambridge.

Shane, S., Locke, A.E., Christopher, J.C., (2003), Entrepreneurial Motivation, Human Resource Management Review, 13: 257-279.

Sibin, W., Matthews, L., Dagher, K.G., (2007), Need For Achievement, Business Goals, And Entrepreneurial Persistence, Management Research News, 30(12): 928-941.

Sundbo, J., (1998), The Theory of Innovation: Entrepreneurs, Technology and Strategy, Edward Elgar Publishing, UK, ss: 22.

Teoh, H.Y., Foo, S., (1997), Moderatıng Effects Of Tolerance For Ambıguıty And Rısktakıng Propensıty On The Role Conflıctperceıved Performance Relatıonshıp: Evıdence From Sıngaporean Entrepreneurs, Journal Of Business Venturing, 12(1): 67-81.

Wonglımpıyarat, J., (2005), Does Complexity Affect The Speed Of Innovation?, Technovation, 25: 865–882.

Yağcı, Ö., (2003), Turizm Ekonomisi, Detay Yayıncılık, Ankara, ss: 161.

Yalçıntaş, M., (2010), Çağımızda Girişimcilik, Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 5(1): 58-61.